Intervenția Pactului de la Varşovia în Cehoslovacia (1968)

Ion Valer XENOFONTOV

Anul acesta consemnăm 50 de ani de la intervenția Pactului de la Varșovia în Cehoslovacia, de aici şi necesitatea de a aduce în discuție subiectul în cauză. La operația cu numele codificat „Dunărea" au participat URSS, Bulgaria, Germania de Est, Ungaria și Polonia. Uniunea Sovietică avea drept deziderat politic înlăturarea reformelor socioeconomice ale „Primăverii de la Praga" inițiate de liderul cehoslovac Al. Dubček. URSS a promovat acțiuni ce îmbrăcau forma unor așa-zise *ajutoare internaționale*, interese vitale pentru stat, pentru legitimarea acțiunilor în politica mondială, în cazul de față este vorba de *doctrina Brejnev*, potrivit căreia, statele socialiste urmau să vină în ajutor altor state socialiste amenințate de „forțe reacționare". Istoricul italian Fr. Guida menționează că pe parcursul crizei cehoslovace, între ianuarie și august 1968, nu a avut loc nicio reuniune a Comitetului Politic Consultativ al Pactului de la Varșovia, fapt datorat poziției deosebite a României. An. Dobrînin, ambasadorul URSS în SUA, în memoriile sale *In Confidence* afirmă că imixtiunea sovietică în Cehoslovacia a fost „ilizibilă" la Casa Albă.

Kremlinul era iritat că liderul României N. Ceaușescu nu susținuse ingerința în Cehoslovacia. La 21 august 1968, liderul comunist român a condamnat public și vehement acțiunile agresive ale „trupelor celor cinci țări", acțiune soldată cu asigurarea unui prestigiu internațional major pentru România. Trupele sovietice au fost angajate în manevre tactice demonstrative în apropierea frontierei românești.

Timp de 36 de ore a fost stabilit controlul asupra teritoriului cehoslovac. Conducerea cehă a fost înlocuită cu una prosovietică. 108 cetățeni și-au pierdut viața, iar cca 500 de persoane au fost rănite. Participarea cetățenilor din RSSM la acest conflict nu este recunoscută oficial.

În 1989, URSS a recunoscut faptul că „decizia de a trimite trupele aliate în Cehoslovacia a fost una nejustificată".